

Program adaptacji dzieci w żłobku

Cel programu

Celem programu adaptacji dzieci jest zapewnienie nowo przyjętym dzieciom możliwie najlepszych warunków do płynnego, bezstresowego przejścia z domu rodzinnego do nowego środowiska, jakim jest instytucja opieki. Program ma na celu zminimalizowanie trudności adaptacyjnych dzieci, zbudowanie poczucia bezpieczeństwa, zaufania do osób z personelu, a także nawiązanie partnerskiej współpracy z rodzicami na rzecz dobra dziecka.

Założenia i zakres programu

1. Adaptacja w placówce to proces, który zwykle trwa około tygodnia, ale może się różnić w zależności od potrzeb i wcześniejszych doświadczeń dziecka.
2. Adaptacja przebiega indywidualnie z uwzględnieniem tempa i potrzeb dziecka.
3. Adaptacja obejmuje współpracę całego zespołu opiekuńczego.
4. Rodzice są aktywnymi partnerami w procesie adaptacyjnym.
5. Obecność rodzica lub osoby bliskiej dziecku np. babci, niani jest niezbędna w procesie adaptacji.
6. Obecność rodzica czy osoby bliskiej jest stopniowo skracana, a czas pobytu dziecka w placówce wydłużany.
7. Personel i rodzice troszczą się o minimalizowanie stresu dziecka poprzez m.in. ograniczenie bodźców wzrokowych i słuchowych, spędzanie czasu na zewnątrz budynku – w naturze.
8. Program dotyczy wszystkich nowo przyjętych dzieci, niezależnie od wieku.
9. Jeśli dziecko jest przyjmowane w trakcie roku, działania te organizowane są indywidualnie.

Etapy adaptacji dzieci rozpoczynających nowy rok szkolny

Nawiązanie kontaktu Dyrektora z rodzicem (maj-czerwiec)

- spotkanie informacyjne z rodzicem,
- zapoznanie z zasadami i procedurami obowiązującymi w żłobku,
- zapoznanie rodzica ze żłobkiem (dzień otwarty),
- uzgodnienie harmonogramu adaptacji,
- wypełnienie karty informacyjnej przez rodzica.

Pierwsze dni w żłobku

W pierwszym i drugim dniu adaptacji rodzic towarzyszy swojemu dziecku w nowym środowisku (2 godziny), co daje maluchowi poczucie bezpieczeństwa. Obecność mamy lub taty w sali pomaga dziecku oswoić się z nowymi osobami i otoczeniem.

Trzeciego dnia dziecko spędza dzień w żłobku wraz z rodzicem począwszy od śniadania, a kończąc na obiedzie. Podczas tego dnia oboje spędzają czas na zabawie oraz uczestniczą w codziennych żłobkowych aktywnościach, co stanowi doskonałą okazję do zapoznania się z codziennym rytuałem. Po około 4 godzinach rodzic wraz dzieckiem idzie do domu.

W czwartym dniu, po krótkim czasie wspólnej zabawy, rodzic zachęcany jest do stopniowego opuszczania sali, pozostawiając dziecko pod opieką naszych cioc opiekunek. Dziecko zaczyna stopniowo przyzwyczajać się do rozstania, a rodzic w razie potrzeby może wrócić, by dać dziecku poczucie bezpieczeństwa i komfortu.

Piątego dnia dziecko samodzielnie (bez asysty rodzica) korzysta z „pełnego próbnego” dnia, tj. uczestniczy w posiłkach, zabawach, odpoczynku jak również przebywania na świeżym powietrzu.

Zadania rodziców

Do kluczowych zadań rodziców zaliczamy:

1. Przygotowanie dziecka do rozpoczęcia uczęszczania do żłobka:
 - zapoznanie dziecka z drogą do placówki,
 - rozmowy z dzieckiem o nowym miejscu, pozytywne nastawienie,
 - stopniowe przyzwyczajanie dziecka do rozstań np. zostawianie pod opieką babci, opiekunki,
 - uczenie samodzielności w zakresie jedzenia, ubierania się, toalety.
2. Aktywny udział w procesie adaptacji dziecka:
 - obecność z dzieckiem w placówce w pierwszych dniach,
 - stosowanie się do ustalonych reguł obecności w grupie,
 - wydłużanie czasu pobytu dziecka zgodnie z ustalonym indywidualnym planem,
 - zapewnianie dziecku ulubionych zabawek, przedmiotów z domu dla poczucia bezpieczeństwa jeśli tego potrzebuje.
3. Ścisła współpraca z personelem:
 - przekazywanie szczegółowych informacji o dziecku, jego przyzwyczajeniach i preferencjach,
 - codzienne rozmowy z opiekunkami, wymiana spostrzeżeń i uwag.
 - stosowanie się do ustalonych zasad.
4. Wsparcie dziecka w domu:
 - okazywanie zrozumienia dla różnych emocji dziecka związanych z adaptacją,
 - zapewnienie poczucia bezpieczeństwa, dodatkowa czułość,
 - cierpliwość, niewyręczanie dziecka w sytuacjach, z którymi może poradzić sobie samo.

Zadania personelu (opiekunów), odpowiedzialnego za realizację procesu adaptacji

1. Nawiązanie kontaktu z rodzicami poprzez:
 - przeprowadzenie wywiadu oraz zebranie informacji na temat dziecka, jego przyzwyczajęń, preferencji, ewentualnych obaw,
 - zapoznanie rodziców ze specyfiką pracy instytucji, planem dnia, zasadami panującymi w żłobku,
 - ustalenie indywidualnego planu adaptacji, w tym na przykład: stopniowe wydłużanie pobytu dziecka, drzemki na życzenie dziecka,
 - aktywne uczestnictwo opiekuna w rytuałach pożegnań dziecka z rodzicem lub z inną bliską mu osobą.
2. Stworzenie bezpiecznych i przyjaznych warunków w pierwszych dniach pobytu dziecka w placówce:
 - budowanie atmosfery bezpieczeństwa i zaufania,
 - wyznaczenie stałych opiekunów w poszczególnych grupach żłobkowych, szczególnie na początku,
 - indywidualne podejście do dziecka, dostosowane do jego temperamentu i potrzeb, w tym na przykład: częstsze przytulanie dziecka, pozwalanie na obserwację z boku,
 - okazywanie zrozumienia dla różnych emocji dziecka,
 - pomoc w nawiązywaniu relacji z innymi dziećmi, włączanie do wspólnej zabawy, gdy jest na to gotowe,
 - zezwolenie na przynoszenie przez dziecko ulubionych zabawek, przedmiotów z domu dla poczucia bezpieczeństwa jeśli dziecko tego potrzebuje (na okres adaptacji).
3. Ścisła współpraca z rodzicami w czasie adaptacji:
 - ustalenie z rodzicami zasad i harmonogramu działań w pierwszym okresie adaptacji, w tym obecności osób bliskich,
 - codzienna, szczegółowa wymiana informacji o samopoczuciu i zachowaniu dziecka,
 - wspólne ustalanie ewentualnych modyfikacji planu adaptacji,
 - udzielanie wsparcia rodzicom, szczególnie w przypadku trudności, szukanie wspólnych rozwiązań pojawiających się problemów.
4. Obserwacja dziecka i ocena przebiegu procesu adaptacji:
 - monitorowanie samopoczucia, zachowania i postępów dziecka,
 - identyfikowanie ewentualnych obszarów wymagających dodatkowego wsparcia,
 - dokumentowanie przebiegu adaptacji między innymi poprzez zapisy w dzienniku, zaszycie raportów, wyciąganie wniosków na przyszłość.

Postanowienia końcowe

1. Procedura jest elementem standardów pracy żłobka.
2. Każdy pracownik jest zobowiązany do jej przestrzegania.
3. Procedura podlega corocznej ocenie i ewentualnej modyfikacji.